

Коментарі
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
 щодо звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи

Співпраця з експертною групою була змістовною та продуктивною. Ми вдячні експертам за ґрунтовний аналіз, змістовне обговорення й відзначені сильні сторони освітньої програми. Думка експертів для нас є надзвичайно важливою, зауваження та пропозиції висловлені експертами будуть враховані нами в подальшому з метою вдосконалення освітнього процесу. Користуючись можливістю надаємо *коментарі* щодо окремих позицій звіту.

Звіт ЕГ Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення	Коментар КНУТШ
<p>6. Відсутність в переліку компонентів ОП і в матриці відповідності комплексного атестаційного іспиту, позначеного в структурно-логічній схемі. Рекомендація: дотримуватися уніфікованого підходу в укладанні та технічному оформленні ОП.</p>	<p>Зауваження і рекомендація недоречні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - процес перевірки (атестації) не є процесом набуття знань, умінь, розуміння, інших здатностей які ним (процесом) перевіряються, для нього не можуть бути виділені кредити, тому він не є освітнім компонентом і не може фігурувати в підрозділі 2.1 «Перелік освітніх компонент ОП», натомість він має бути відображений в підрозділі 2.2. «Структурно-логічна схема ОП» - як вказівка для укладачів навчальних планів; - оскільки процес атестації не є освітнім компонентом то він не може бути внесений до матриць відповідності і забезпечення (розділи 4 і 5 Опису освітньої програми); - програма кваліфікаційного іспиту (комплексного іспиту за програмою підготовки) сформована на основі окремо визначеного в Освітній програмі (розділ 3 «Форма атестації здобувачів вищої освіти») переліку загальнопрофесійних і спеціалізовано-професійних компетентностей, що сформульовані у термінах результатів навчання. <p>Таким чином, внесення комплексного іспиту за програмою підготовки до переліку освітніх компонент і виділення кредитів на підготовку та його проведення нічим не виправдане, і навіть може призвести до невизнання відповідної кількості кредитів програми європейськими університетами</p>
<p>8. Неврегульованість питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Рекомендація: врегулювати визнання результатів</p>	<p>Категорично не погоджуємось із висновком ЕГ: те що ЕГ вважає недоліком є свідомою позицією університету яка як раз і спрямована на забезпечення якості освіти і повністю відповідає чинній нормативно-правовій базі.</p>

навчання, отриманих у неформальній освіті.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка у своїй діяльності завжди керується вимогами законодавства та положеннями нормативних документів. Сфера неформальної освіти в Україні законодавчо неврегульована. В Україні на цей час відсутня система контролю якості освітнього рівня програм в системі неформальної/інформальної освіти. У зв'язку з цим Університет не визнає результатів навчання у неформальній/інформальній освіті до затвердження регуляторних актів центральних органів виконавчої влади України, існування яких передбачене чинним законодавством.

Аргументи:

а) згідно Закону України «Про освіту» (ст.8, п.5) «Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством».

б) в Законі України «Про вищу освіту» детально розписуються права ЗВО щодо самостійного визнання освітніх кваліфікацій і результатів навчання у формальній освіті і відсутня згадка про будь-які права ЗВО щодо визнання результатів неформальної освіти;

в) згідно ст.3 Закону України «Про освіту» органом, який «формує вимоги до визнання результатів неформального та інформального навчання» визначається Національне агентство кваліфікацій. Університет чітко і послідовно дотримується цієї позиції, повідомляє її здобувачам освіти і всім зацікавленим особам, і таким чином навіть формально дотримується вимог підкритерію 3.4. «Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми». Ця позиція Університету була доведена до Національного Агентства із забезпечення якості вищої освіти, яке на своєму засіданні 26 травня 2020 року визнало (у відповіді С.М. Квіта), що відсутність практики зарахування результатів неформальної освіти не може вважатися недоліком програми (див відеозапис).

Звертаємо увагу на те, що аналогічні настанови (що неврахування результатів неформальної освіти не може вважатися недоліком програми) керівництво Національного Агентства надало експертам і членам ГЕР під час семінарів у вересні 2020 року (<https://bit.ly/3iYwvR>).

Додатково повідомляємо, що наразі МОН України розробило подало на погодження до ЦОВВ проект наказу щодо визнання неформального навчання при присвоєнні освітніх кваліфікацій. У разі його затвердження через шість місяців після його підписання ЗВО України отримають право, в межах

визначених цим наказом, здійснювати визнання результатів неформальної освіти.

Університет не збирається керуватися досвідом тих ЗВО України які порушують і чинне національне законодавство і рекомендації ЄС («Council recommendation on the validation of non-formal and informal learning», Brussels, 5.9.2012, COM(2012) 485 final).

Додатково зазначимо, що запровадження окремими ЗВО України у явочному порядку (рішеннями Вчених рад, але без врегулювання на національному рівні) практики визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті може поставити під сумнів дипломи, видані не тільки відповідними університетами, а й сфері вищої освіти України в цілому.